



ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΕΥΧΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΕΣ

"Όταν η Κρήτη ήταν ακόμα υπό την κυριαρχίαν των Τούρκων, οι Κρητικοί σ'α τραπέζια τους, στις ἐπισκέψεις και τις γιορτές τους, ἔλεγαν τὴν ἑξῆς εὐχή, με τὴν ὁποίαν ἔβριζαν και καταριώντουσαν ἀγχορώντας και τούς Τούρκους.

— Και τοῦ χρόνου δίχως κοιλιά !
"Ἡ εὐχή τους αὐτὴ ἦταν ἀλληγορική. Τὸ «δίχως κοιλιά» τὸ ἐρροφῆραν ἔτσι πὸν νὰ σημαίνει : «δίχως σκυλιά», σκυλιά δὲ, μεταξὺ τῶν χριστιανῶν, ἀπεκαλούντο τότε οἱ Τούρκοι.

Ἐπίσης οἱ Κρητες εἶχανε και τὴν ἑξῆς εὐχή :
— Και τοῦ καιροῦ (και τοῦ χρόνου) οὐλοἱ οἱ Τούρκοι, Ρωμποι νὰνε καλά.

Ἀπλὰδὴ πλοιοις τ' ἀκούει νομίζει δτι ὄλοἱ οἱ Τούρκοι και οἱ Ρωμποι νὰ εἶνε καλά και τοῦ χρόνου, στοὺς ἄλλους δὲ νὰ πέση φόφος.

Σημαίνει ὅμως τὸ ἐναντίον.
Οἱ «Τούρκοι Ρωμποι», οἱ «ραγιαδες» ὀπλὰδὴ, νὰ εἶνε καλά και στοὺς ἄλλους, τούς Τούρκους... φόφος !...

Δὲν ἀλληγοροῦσαν ὅμως γιὰ τούς Τούρκους, οἱ Κρητικοί, ἀλλὰ και γιὰ τὸν ἑαυτοῦ τους.

"Όταν π.χ. εὐχόντουσαν :
— Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς δώση καλὴ ψυχὴ.
Μὲ τὴν εὐχὴ αὐτὴ, οἱ μὲν γέροι εὐχόντουσαν νὰ κληρονομήσουν τὴ βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, οἱ δὲ νέοι ν' ἀποχίτησουν βασιλείαν ἐπὶ τῆς... γῆς...

Ἀπλὰδὴ νὰ τούς δώση ὁ Θεὸς «μὴ ἀ ψυχὴν», ὀπλὰδὴ, μιὰ κοπελιά !

Ἐπίσης σ'α τραπέζια τους οἱ Κρητικοί κύταζαν ἐὰν κατὰ τὸ κέρασμα, γινόταν πολλὸς ἀφρός σ'α ποτήρι. Αὐτὸ ἐσήμαινε πῶς ὁ πίνων ἦταν ἐπιθυμητὸς σ'ατὴν καλὴ του.

"Όταν κανένας ξένος, ἐφιλοξενεῖτο σὲ οἴκι Κρητικὸ ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, πίνοντας τὸ πρῶτο κρασί σ'α τραπέζι τὸν προσφωνοῦσε.

— Καλῶς ὄρισσατε, σὰν τὸν καλὸ τὸν χρόνο.
Ἐπειτὴ εἶπε τὸ κρασί του και σ'α τέλος φύλαγε λίγες σταγόνας και σιωπῶν τῆς ἔχυνε σ'ατὴν γῆν, σὰν νὰ ἔκανε σπονδὴ, ὀπως οἱ ἀρχαῖοι. Τοῦτο σήμαινε :

— «Ἐτσι νὰ χρῆσθ ὀπ γῆ, τὸ αἷμα τῶν ἐχθρῶν μας !
Κοινὸς δὲ ἐχθρὸς, στοὺς Χριστιανούς τῆς Κρήτης, καθὼς καταλαβαίνει ὁ καθέννας ἦταν ὁ Τούρκος.

Νὰ και μιὰ κοινῶνική εὐχή :
— «Πάντα με τὴν ὑγείᾳ σας, νὰ σᾶς πειράζουμε».

Στῆς παπαδιὲς εὐχόντουσαν :
— «Νὰ χαίρεσαι τὴν κορῶνα σου και τὸ βασιλείῳ σου».

Στῆς ἀρραβωνιασμένες, μαζί με ἄλλες εὐχῆς, ὡς π.χ. «και σ'ατὴ βλόγα σου», ἢ «Καλὰ ζεκελειώματα», ἔλεγαν και τὴν ἑξῆς :
— «Καλὴ γλυκοσάλλιοι !»

Μέσα σ'ατὸν οἶστο τους οἱ Κρητικοί, εὐχονταν και τούς ἀποθαμμένους ἐχθρούς των, λέγοντες :
— Ὁ Θεὸς νὰ συχωρέση, θεοῦ ἐπονέσαμεν.
Δαλαδὴ ἐκείνους πὸν μᾶς ἔφταιναν.

Πολλὲς μάλιστα φορὲς εὐχόντουσαν και... ὑπὲρ τῶν βασιδῶν των :
— «Νὰ χαροῦμενὰν βασιανιζόμεστανε !»

Νὰ και μιὰ ἔμμετρος εὐχὴ τῶν Κρητικῶν :
Ὡ Παναγία Μάνα,
δῶσέ μας τὴν ὑγείᾳ,
και γειάνε μας τὸν πόνο,
πὸν ἔχομε σ'ατὴν καρδιά.

Πολλὲς φορὲς πρὶν ἀρχίσει ἡ οἰνοποσία ἔλεγαν και τὸ κάτωθι



ΤΑ ΠΕΡΙΦΗΜΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΒΑΛΙΣΤΙΚΗΣ

Γιὰ νὰ ξέρετε ἂν ἓνας ἄρρωστος θὰ πεθάνη ἢ θὰ ζήση.

Πολλὲς και διάφορες εἶνε οἱ κρίσεις πὸν κάνουν μερικοὶ γιὰ ἓνα ἄρρωστο προκειμένου ν' ἀποφανθοῦν ἂν θὰ πεθάνη ἢ θὰ ζήσει. Θὰ σᾶς δῶσω σχετικῶς ἓνα μέσο ἀλόλοου πὸν μπορεῖ νὰ τὸ χρησιμοποιεῖ ὁ καθέννας και νὰ μὴν πέφτη ἔξω σ'ατῆς παρόμοιες κρίσεις του. Παίρνετε μιὰ τσουκνίδα και τὴ βάζετε μέσα σ' ἓνα ποτήρι νερὸ ἀπὸ τὸ ὀποῖον ἔχει πρὶν ὁ ἀσθενής. Τὴν ἀφήνετε ἐκεῖ ἐπὶ εἰκοσιτέσσερες ὥρες και τοποθετεῖτε τὸ ποτήρι δίπλα σ'α κρεββάτι. Ἄν μετὰ τὴν πάροδο τῶν εἰκοσιτέσσάρων ὥρων βγάλετε τὴν τσουκνίδα ἀπ'τὸ νερὸ και τὴν βρῆτε ξερὴ εἶνε σημεῖον δτι ὁ ἀσθενής θὰ πεθάνη, ἂν πάλι τὴ βρῆτε χλωρὴ ὁ ἀσθενής θὰ ζήσει.

Ἐναντίον τῶν πόνων τῆς κοιλιάς.
Οἱ πόνοι τῆς κοιλιάς προέρχονται ἀπὸ τὴ Σελήνη. Γιὰ νὰ τούς θεραπεύετε ἀσφαλῶς ἔχετε πάντοτε ἔτοιμο τὸ φάρμακο αὐτὸ τὸ ὀποῖον παρασκευάζεται ὡς ἑξῆς : Παίρνετε μιὰ Τρίτη ἢ μιὰ Τετάρτη, πὸν εἶνε οἱ ἡμέρες τοῦ Ἄρεως και τοῦ Ἑρμοῦ, οἱ ὀποῖοι εἶνε ἐχθροὶ τῆς Σελήνης, τὸν καρπὸ τῆς δάφνης και τὸν μεταβάλλετε σὲ σκόνη. Αὐτὴ τὴ σκόνη τὴν πίνετε μαζί με λίγο κρασί ἀρωματικό, σ'ατὴν σᾶς πονέσει ἡ κοιλιά σας κ' ἄμεσως θὰ σᾶς περάσουν οἱ πόνοι.

Ἐναντίον τῶν πόνων τοῦ στομάχου.
Οἱ πόνοι τοῦ στομάχου προέρχονται ἀπὸ τὸν Ἥλιο. Γιὰ νὰ τούς θεραπεύετε ἀσφαλῶς ἔχετε πάντοτε ἔτοιμο τὸ ἀλόλοου φάρμακο. Παίρνετε μιὰ Δευτέρα, Τρίτη ἢ Τετάρτη πὸν εἶνε οἱ ἡμέρες τῆς Σελήνης, τοῦ Ἄρεως και τοῦ Ἑρμοῦ, οἱ ὀποῖοι εἶνε ἐχθροὶ τοῦ Ἥλιου, μιὰ κόττα. Τὴ σφάζετε και βράζετε ἀπὸ τὴν κοιλιά τῆς τὸ σκόνη, τὸ ὀποῖον ἀφήνετε νὰ ξεραθεῖ. Ἀφοῦ ξεραθεῖ τὸ κοπνίετε και τὸ μεταβάλλετε σὲ σκόνη. Αὐτὴ τὴ σκόνη τὴν πίνετε μαζί με κρασί, σ'ατὴν σᾶς πιάσει τὸ στομάχι σας και εἶνε ἓνα κ' ἓνα γιὰ νὰ σᾶς περάσουν οἱ πόνοι.

Γιὰ νὰ ζῆ κανεὶς ἡσυχῆς
Ἐδίαβασα σ'ατὸ περιεργότατο βιβλίον τῶν Μυστικῶν τοῦ Βασιλέως Ἰωάννου τῆς Ἀραγονίας τὸ ἀλόλοου μυστικὸ πὸν μπορεῖ νὰ τὸ χρησιμοποιεῖ ὀποῖος θέλει νὰ ζῆ ἡσυχᾳ. Τὸ Σελτπερῶου τὴν ἐποχὴ ἀκαμφῶς πὸν ὁ ἥλιος μπαινεὶ σ'ατὸν ἀστερισμὸ τῆς Παρθένου, φροντίζετε νὰ συνάξετε μερικὰ ἀνήθη τῆς Φροντίδος, τὰ ὀποῖα οἱ ἀρχαῖοι ἀποκαλοῦσαν συζύγου τοῦ Ἥλιου και τὰ τυλίγετε μέσα σὲ φύλλα δάφνης μαζί με ἓνα δόντι λύκου, ὀπλα δὲ μαζί τὰ κλείνετε και τὰ ράβετε μέσα σὲ μεταξωτὸ πανι ρόζ. Ἄμα φοράτε ἀπάνω σας αὐτὸ τὸ φυλάκτο θὰ ζῆτε σὲ διαρκῆ εἰρήνη και ἡσυχία και ποτὲ δὲ θὰ μαλλῶσετε με κανένα.

Ἡ ραβδὸς τῶν ὀδοιπόρων
Τὴν ἐπομένην τῶν Ἁγίων Πάντων κόβετε ἓνα γερὸ κλαδὶ ἀπὸ μιὰν ἀκκία, τὸ ὀποῖον μετασκευάζετε σὲ μπασοῦνι κατὰ τὸν ἀλόλοου τρόπο : Θὰ τὸ σκάψετε ἀπὸ μέσα και πρὶν ἀκόμη τὸ κλείσετε ἀπὸ κάτω με τὸ σιδεράκι πὸν ἔχουν σ'ατὸ κάτω μέρος τὰ μπασοῦνια, θὰ χῶσετε σ'ατὸ κούφωμα τὰ δύο μάτια ἓνος μικροῦ λύκου, τὴ γλώσσα και τὴν καρδιά ἓνος σκύλου, τρεῖς σαῦρες πράσινες και τρεῖς καρδιὲς χελιδονῶν. Ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ ἔχουν τυλιχτεῖ προηγουμένως σὲ δύο χαρτιά, ἐπαλειμμένα με φιλὸ νίτρο και νὰ ἔχουν ξεραθεῖ σ'ατὸν ἥλιο. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ θὰ χῶσετε μέσα σ'ατὸ κούφωμα τοῦ μπασοῦνι ὀφρὰ φύλλα ἱεροβοτάνης τὰ ὀποῖα νὰ ἔχετε συλλέξει τὴν παραμονὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Ἡ ράβδος αὐτὴ ἀφοῦ ἐτοιμαστῆ, ὀπως εἶπαμε θὰ σᾶς ἐξασφαλίζει ἀπὸ τούς κινδύνους τῶν μεγάλων ὀδοιποριῶν, ἀπὸ τούς ληστές, τὰ ἄγρια ζῶα, τούς σκύλους και τὰ φείδια. Θὰ σᾶς φέρει ἐπίσης ἐπιτυχία σ'ατὸ σκοπὸ γιὰ τὸν ὀποῖο ταξιδεύετε.

Τ Ε Λ Ο Σ
τραγουδάκι, ἀντὶ ἄλλης συμβουλῆς ἢ παραίνεσως στοὺς μέλ-
λοντας νὰ συμποσιδούν, νὰ μεθύσουν και νὰ γλεντοκοπήσουν ;
Μυρίζουν οἱ βασιλικοί, οὐδὲ καρνοφουλᾳκια,
μυρίζουν οἱ βαρσάμοι, Μυρίζ' ἔκει πὸν κάθεται
μ' ὄσο μυρίζ' ὁ φρόνιμος, μυρίζ' ἔκει πὸν στέκει,
βαρσάμοι δὲν μυρίζουν, μυρίζ' ἔκει πὸν περπατεῖ
Βαρσάμοι οὐδὲ βασιλικοί, και γλυκοκουβεδιάζει.

Νὰ τέλος και μιὰ εὐχὴ γενικώτερη, πὸν θὰ ἔλεγε νὰ εἶχε ἐπικαθῆ Πανελληνίως :
— Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς δώση καλὴ κυβέρνησι...